

9 juni 2022

Uitgave van de Leido Academy, het thema-netwerk voor LevenLang Leren

EEN CASUS: EEN SPIN-OFF VAN EEN 'MASTER' VAN DE 'RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN'... TE VERMARKTEN IN EEN ONDUIDELIJK CONTEXT VIA 'EMMIUS'... Over de rug van de RUG?

Waar gaat het over? Wat is de casus?

- Het betreft het aanbieden van een Master door een private instelling, niet zijnde een 'rechtspersoon voor hoger onderwijs'...
- Maar kennelijk verzorgd in een vorm van samenwerking met een bekostigde universiteit...
- Echter, deze Master bestaat niet onder de naam waarmee (voluit) wordt geadverteerd...
- Maar het aanbod is wel te herleiden naar een track van een bekostigde masteropleiding...
- Daarbij wordt in de advertentie van de private aanbieder het NVAO-logo gebruikt...
- Maar tevens is er het logo van de bekostigde universiteit aan te treffen...
- De vraag is hoe iemand de Mastergraad kan worden beloofd via een inschrijving bij een private instelling, zonder de status van formele rechtspersoon voor hoger onderwijs te hebben...
- Maar hoe zit dan wel in elkaar? Iets om verder uit te zoeken met het oog op aanpassingen?

1 Inleiding

Trouwe lezers van onze stukken weten dat we voortdurend nagaan wat er zoal rond de wet- en regelgeving gebeurt en hoe bekostigde instellingen omgaan met de kaders die daaraan zijn gekoppeld. Daarbij zijn allerlei bronnen te raadplegen, uitingen te scannen en publicaties door te nemen op zoek naar opvallende situaties. In de afgelopen jaren hebben we op die wijze al behoorlijk veel casussen weten te vergaren, met als doel om aandacht te vragen voor de zgn. grijze gebieden. Maar het gaat ook om het identificeren van allerlei omissies die kennelijk niet te vermijden zijn door de instellingen, maar eigenlijk best vaak snel zijn te repareren, denken we.

Recentelijk hebben we te maken gehad met de wetgeving rond de nadere vooropleidingseisen, vastgelegd in artikel 7.25 van de WHW. Op basis van onze analyses zijn diverse aanpassingen doorgevoerd, al is wel duidelijk dat er nog steeds een en ander rammelt. Omdat de zgn. Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs (Ratho) maar gedeeltelijk is aangepast (men is nog bezig als OCW om voor zichzelf helder te krijgen hoe alles is te verwoorden) zullen we pas weer reageren als alles is afgerond door de juristen van de overheid.

1.1 Uitdagende universiteiten

Wat we hier nu aan de orde gaan stellen heeft te maken met de ruimte die instellingen hebben om bekostigd ook private activiteiten te ondernemen. Daarvoor bestaat een regeling maar kennelijk vinden de hogescholen en universiteiten de consequenties ervan niet helder. Ze proberen zelfstandig de grenzen op te zoeken. Veel universiteiten doen dit, mede vanwege het feit dat vooral de 'valorisatie' van de onderzoekscomponent wordt gezien als een kans om behoorlijk ver te gaan in het gebruik van allerlei constructies. Men stelt eigenlijk dat als de naam van de universiteit wordt ingezet voor iets waarbij ook allianties met diverse private partijen worden gesloten, het als het

ware automatisch in orde is. Ze gedragen zich in dat opzicht als een instelling met een vorm van 'degree awarding power', passend bij het hebben van een autonome status die voortvloeit uit een instellingsaccreditatie.

Het is een vorm die de overheid als het ware uitdaagt om maar aan te tonen dat wat ze als universiteiten doen niet past binnen de afspraken en de wet- en regelgeving. Die aanpak is in 2019 gewoon heel openlijk vastgelegd in een document van de Universiteiten van Nederland (UVN), voorheen de VSNU. Men moet kennelijk bij OCW van goede juridische huize komen om een bres te slaan in de reeks argumenten die worden aangevoerd om het handelen te rechtvaardigen.

1.2 Grenzen opzoeken en ervan leren

Is dit nou op zichzelf zo erg? Natuurlijk niet. Het is van wezenlijk belang dat bekostigde instellingen kunnen bezien wat ze naast hun formeel vastgelegde taken mogen doen. Ze kunnen daarmee invulling geven aan doelstellingen die te maken hebben met onze maatschappij. Want het is dezelfde samenleving die via de belastingen het de instellingen mogelijk maakt hun werk goed te doen. Een zekere vorm van 'return on investment' voor elke burger kan totaal geen kwaad.

Daarbij hoort ook het zoeken naar de grenzen van mogelijkheden die de bekostigde instellingen ter beschikking staan. Als ze het gevoel hebben dat er belemmeringen opdoemen, mede door een andere en dynamische vraag naar hetgeen de instellingen voor de samenleving kunnen betekenen, kunnen ze samen met de overheid bezien welke nieuwe kaders nodig zijn. Natuurlijk is er dan ook nog de politieke macht die daarover iets te zeggen heeft. Er wordt vanuit die hoek vooral gekeken naar het 'level playing field', alwaar de private aanbieders zich bevinden en zich een slag in de rondte werken om geld te verdienen. Vaak wordt gesteld dat als mensen en bedrijven bereid zijn om zelf een opleiding te bekostigen, waarom moet de overheid het financieringsstokje overnemen? Pas als er vervolgens maatschappelijk ongewenste gaten in het aanbod vallen doordat de private scholen het laten afweten, kan de overheid een rol gaan spelen, op basis van allerlei analyses.

1.3 Maar als het eigen houtje gaat meespelen...

Maar wat als individuele instellingen op eigen houtje hiermee aan de slag gaan, zonder dat een en ander met de overheid wordt afgestemd of met de landelijke onderwijskoepel? Wie gaat dan scherp controleren wat er gebeurt en bezien of dit wel binnen het plaatje past? We hebben in Nederland de NVAO als het gaat om de kwaliteitsbewaking en vooral de inspectie om allerlei oogjes in de diverse zeilen te houden. Maar ook daarbij loopt men tegen de grenzen aan die gelden voor het bezien wat er allemaal gebeurt, het analyseren ervan en het zorgen voor een sterk onderbouwde reactie – om te voorkomen dat een instelling bij stevige kritiek aan losse eindjes van de bewijvoering gaat trekken, en alles voor niets is geweest vanuit het standpunt van de overheid.

1.4 Casus analyseren: bijdrage aan discussies

In dit document gaan we in op een casus die recent speelde. Omdat op een aantal aspecten toch wel zo concreet mogelijk kan worden gereageerd, door kanttekeningen te plaatsen en vragen te stellen, hebben we gemeend juist deze casus op te pikken en openbaar te maken. Hiermee willen we een bijdrage leveren aan de discussies die nu vooral achter de schermen worden gevoerd. Maar het gebeurt ook gelet op hetgeen twee maanden geleden door de inspectie is aangekaart met betrekking tot het mogelijk ten onrechte uitreiken van getuigschriften en het niet correct gebruiken van wettelijke begrippen.

1.5 Rol van de RUG en private instellingen

Het betreft de Rijksuniversiteit Groningen (RUG). In de afgelopen periode verschenen met regelmaat paginagrote advertenties in landelijke dagbladen over private aanbiedingen van allerlei organisaties waarbij de RUG vooral indirect aan het aanbod wordt gelinkt en dus kennelijk haar zegen aan geeft. Dat gebeurt nog steeds. Interessant daarbij dat er nu sprake is van een uitbreiding van het aanbod via meer private instellingen. Anders gezegd, het spectrum met aanbieders is breder geworden, met als constante dat de RUG het logo en daarmee haar status ter beschikking stelt.

Daarnaast wordt (indirect) de verbondenheid met een groep aanbieders onder de naam 'Freia Groep' als een soort keurmerk vermeld. Dat is op zichzelf ook weer een netwerk in het private circuit, gericht op een markt voor hoger opgeleiden (waarbij de Salta Groep, de voormalige NCOI Groep, zich toch vooral richt op de meer praktisch bezig zijnde mensen, werkenden dus).

Kortom, het leek ons interessant om hier verder in te duiken. Voor alle duidelijkheid, het gaat ons niet specifiek om de RUG of de betrokken partijen en hun intenties. Het doel is na te gaan hoe bepaalde constructies in elkaar zitten en te bezien waar eventueel grijze gebieden opduiken ten aanzien van hoe bekostigde universiteiten private opleidingen kunnen aanbieden. Let wel, we hebben het hier niet over valorisatie van opbrengsten van onderzoek in de wetenschappelijke wereld.

We denken dat aan de hand van een interessante casus weer breed kan worden ingestoken bij het gaan bezien wat wel of niet kan, en als 'men' vindt dat het kan, hoe de wet- en regelgeving met het oog daarop dient te worden aangepast. Wellicht interpreteren bepaalde instellingen de huidige mogelijkheden anders dan door de overheid wordt bedoeld, in de overtuiging dat iets gewoon kan.

Om te beginnen geven we een kort overzicht van de ruimte die bekostigde instellingen wordt geboden om privaat te handelen. Daarbij maken we gebruik van de onderliggende afspraken rond 'helderheid'. Het gaat om de grote lijnen en dan weten we ook dat er veel grijze gebieden zijn in alle kaders. Het zij zo.

2 Helderheid en afspraken met de overheid

Hierbij een aantal passages uit regelingen en documenten met betrekking tot het kunnen uitvoeren van private activiteiten door bekostigde instellingen.

2.1 Bekostigde wettelijke taak

De taak waarvoor de onderwijsinstelling op grond van de onderwijswetgeving wordt bekostigd. Overigens kunnen ook niet bij of krachtens de wet voorgeschreven activiteiten of voorzieningen die de toegankelijkheid en de kwaliteit van het bekostigde onderwijs bevorderen, tot de bekostigde wettelijke taak worden gerekend.

Dan moeten die activiteiten of voorzieningen wel zijn gericht op de studenten die aan het bekostigd onderwijs deelnemen.

En die studenten moeten vrijwillig, kosteloos of tegen een geringe niet-kostendekkende vergoeding, van die activiteiten of voorzieningen gebruik kunnen maken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om honours-programma's, studium generale, of een bibliotheekvoorziening.

2.2 Private activiteiten

Alle activiteiten die mede onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van een bekostigde onderwijsinstelling worden uitgevoerd, voor zover deze activiteiten op meer zijn gericht dan alleen de uitvoering van de bekostigde wettelijke taak.

Niet-bekostigd onderwijs verzorgd door een bekostigde onderwijsinstelling is een private activiteit, met uitzondering van het onderwijs waarvoor op grond van artikel 7.46 van de WHW het instellingscollegegeld wordt berekend en het overdragen van kennis ten behoeve van de maatschappij. Ook wanneer een deelnemer aan bekostigd onderwijs daarnaast (extra) niet-bekostigd onderwijs afneemt, bijvoorbeeld op verzoek van een werkgever, is er voor wat betreft dat extra niet-bekostigde onderwijs sprake van een private activiteit.

Private activiteiten hoeven niet altijd direct op het onderwijs betrekking te hebben. Ook onderzoeken in opdracht of op verzoek van derden kunnen worden aangemerkt als private activiteiten.

2.3 Voorwaarden

1. De private activiteit is in lijn met de bekostigde wettelijke taak van de instelling.
2. De private activiteit waarin met publieke middelen wordt geïnvesteerd, levert aantoonbare meerwaarde op voor de bekostigde wettelijke taak.
3. Structurele overcapaciteit voor de bekostigde wettelijke taak die (mede) met publiek geld is gefinancierd moet worden afgestoten als dat mogelijk is. Dus overcapaciteit voor de bekostigde wettelijke taak die wordt ingezet voor private activiteiten is tijdelijk van aard.
4. De investering is proportioneel.
5. De investering mag niet leiden tot oneerlijke concurrentie.
6. Een positief resultaat uit private activiteiten waarin met publieke middelen is geïnvesteerd, wordt aan het publieke eigen vermogen toegevoegd.
7. Over de investeringen met publieke middelen in private activiteiten wordt volledig en transparant verantwoording afgelegd in het bestuursverslag.

Deze voorwaarden zijn op zich helder. Natuurlijk kan een instelling zich afvragen wat met 'is in lijn met de wettelijke taak' wordt bedoeld. Dat is uiteraard niet simpelweg het geven van onderwijs, en dan inclusief alles wat daarbij en ernaast maar kan worden gedaan. Dat is ook helder, lijkt ons.

2.4 Graden universiteit of hogeschool zijn beschermd

Studenten kunnen de volgende graden behalen aan een universiteit of hogeschool:

- bachelor;
- master;
- Ad (associate degree);
- doctor.

Deze namen van graden zijn beschermd en alleen toe te kennen voor:

- opleidingen met een accreditatie (keurmerk) van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO);
- opleidingen met een accreditatie op grond van een buitenlandse regeling.

3 De casus

We beschrijven hier de casus stap voor stap. De informatie die we gebruiken, wordt op een aantal plekken onderbouwd door te verwijzen naar een website of een pagina ervan.

3.1 Aanleiding

Er verschijnen regelmatig paginagrote advertenties in landelijke dagbladen over opleidingen, trainingen en andere vormen van scholing, verzorgd door allerlei organisaties. Ze hebben met elkaar gemeen dat bovenaan het logo van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) staat en onderaan de mededeling dat deze aanbieder van de scholing is verbonden aan de Freia Groep¹. Een van de meest voorkomende namen bij de aanbieders daarbij is overigens 'Comenius'².

Zo'n combinatie van een logo en de vermelding van een groep houdt normaal gesproken in dat er een relatie bestaat tussen beide partijen, dus dat er sprake is van een vorm van samenwerking tussen de bekostigde universiteit en de betreffende private organisatie³.

De advertentie die we hier onder de loep nemen, betreft het kenbaar maken van het kunnen gaan volgen van een masteropleiding. De aanbieder is een organisatie met als naam 'Emmius'. Dat zou moeten inhouden dat Emmius de formele licentie voor deze Master heeft en als zodanig daarvoor de goedkeuring van de NVAO bezit. Deze gedachte wordt versterkt door het vermelden van het NVAO-logo in de advertentie. Dat is alleen toegestaan als het NVAO-logo (dus eigenlijk het keurmerk) zichtbaar betrekking heeft op het geaccrediteerde aanbod, in dit geval de Master⁴.

Dit alles bij elkaar lokt dus een onderzoek uit, om helder te krijgen wat nu eigenlijk bij elkaar past, wat de rol van de RUG is bij deze Master, en welke relatie er bestaat tussen de aanbieder Emmius en de RUG. Daarnaast is dan ook de positie van de Freia Group interessant.

3.2 De Masteropleiding

In de advertentie⁵ wordt gesproken over de 'Master Werk en Zingeving voor professionals (MA)'. Gelet op het feit dat de afkorting MA, die staat voor Master of Arts, achter deze naam staat, mogen

¹ <https://freia.nl/>

² <https://comeniusleergang.nl/> Van de website: 'Comenius is gelieerd aan de Rijksuniversiteit Groningen en zo tevens verbonden met de Coimbra Group, een samenwerkingsverband van Europa's beste, multidisciplinaire universiteiten. De Stichting Academische Opleidingen Groningen, in 1988 opgericht door het College van Bestuur van de Groningse universiteit houdt toezicht op de wetenschappelijke kwaliteit van de leergangen van Comenius'. De Stichting AOG is overigens ook zelf een onderdeel van Freia. Dat betekent dat er ruimte zit tussen de RUG en de activiteiten van Freia.

³ Op bepaalde pagina's van de websites wordt niet verwezen naar de RUG maar – met het logo ervan – naar de 'Universities Coimbra Group': <https://www.coimbra-group.eu/>. Het is een netwerk van Europese universiteiten, met drie ervan uit Nederland. Het is niet voorstelbaar dat dit netwerk een contract heeft gesloten met Freia, niet anders dan dat de RUG er lid van is.

⁴ Het is niet toegestaan het NVAO-logo ergens 'los' in een advertentie op te nemen als het aanbod aan scholing naast formele opleidingen ook cursussen, trainingen, maatwerkprogramma's en andere niet-formele trajecten betreft. Daarmee zou namelijk worden gesuggereerd dat alles onder de goedkeuring van de NVAO en dus van de overheid valt.

⁵ In de annex zijn foto's opgenomen van een deel van de advertentie.

we ervan uitgaan dat de opleiding 'Werk en Zingeving voor professionals' heet, en niet alleen 'Werk en Zingeving', zijnde bedoeld voor professionals.

In de tekst zelf wordt die toevoeging niet verder meegenomen, maar door met die volledige naam te adverteren in het hart van de uiting, kan onze conclusie om taalkundige redenen niet anders luiden.

Raadpleging van het CROHO, het register voor alle formele opleidingen, laat drie zaken zien:

- Emmius is niet geregistreerd als aanbieder van formele opleidingen;
- Er bestaat geen 'Master Werk en Zingeving voor professionals' in het formele systeem;
- De RUG biedt dus deze Master ook niet aan, ook niet met een naam die hierop lijkt.

De conclusie is dat er een niet-bestaande masteropleiding wordt aangeboden, door een organisatie die geen erkende universiteit of hogeschool is.

3.3 Rol van de RUG en een track binnen een Master

Toch moet het gebruik van de logo's, verwijzingen en het opnemen van het NVAO-logo ergens op zijn gebaseerd, om vertrouwen te hebben in deze wijze van communiceren 'in de openbaarheid', en als zodanig door iedereen te controleren.

De eerste stap is het zoeken naar een vergelijkbare opleiding bij de RUG, als universiteit met de mogelijkheid om masteropleidingen aan te bieden.

Het raadplegen van de website van de RUG en het zoeken naar opleidingen die te maken hebben met 'Werk en Zingeving'. Dat levert het volgende op:

- De eerste plek die zich aandient, is de Faculteit 'Godgeleerdheid en godsdienstwetenschap'. Bij deze faculteit worden allerlei opleidingen aangeboden, op diverse niveaus.
- Vervolgens is te zien dat er sprake is van een 'MA in Theologie en Religiewetenschappen'. De omvang is 60 studiepunten⁶, dus een jaar voltijdse studie. Deze wordt in het Engels aangeboden, volgens de website.
- Deze Master of Arts kent een aantal tracks, zoals de RUG ze noemt. Je kunt het ook leerlijnen of richtingen of differentiaties noemen. Het gaat om acht (8) tracks binnen deze eenjarige masteropleiding. De verschillen kunnen niet echt groot zijn op basis van de aangeboden onderwijseenheden, mede door het hebben van een stage van 10 punten en een afstudeeropdracht met een omvang van 20 punten.
- Een van de tracks, overigens wel in het Nederlands aangeboden, is 'Werk en Zingeving'.

De conclusie is dat het kennelijk gaat om een track van een geaccrediteerde masteropleiding, maar dan door Emmius aangevuld met 'voor professionals', een toevoeging die de RUG niet gebruikt.

In de advertentie staat over deze positionering niets, ook geen verwijzing naar de overkoepelende Master. Volgens de spelregels van de overheid mag niet alleen worden geadverteerd met een afstudeervariant – in dit geval een track genoemd. Bovendien is de track-naam niet correct.

Tevens is het zo dat naast het logo van de RUG er niets wordt gezegd over de betrokkenheid van de universiteit. Ook kan worden gesteld dat de wijze waarop de master in de advertentie wordt neergezet, niet de indruk wekt dat het gaat om een opleiding die valt onder de 'Faculteit Godgeleerdheid en godsdienstwetenschap', juist het tegendeel door die toevoeging 'voor professionals'.

3.4 Emmius en positionering

De hoofdrol in dit alles is weggelegd voor 'Emmius', voluit 'Emmius, school voor werk en zingeving', volgens de advertentie de eigenaar en aanbieder van deze MA. Omdat daarin een website wordt genoemd met een link naar de master⁷, is snel te zien om welk type instelling het gaat.

Het betreft een instelling die pas in oktober vorig jaar is opgericht. Dat is gebeurd in samenspraak met de AOG⁸, een private organisatie die al geruime tijd geleden in het leven is geroepen door de RUG. We gaan op deze AOG niet verder in, aangezien dan de omvang van dit document al snel

⁶ De RUG spreekt over ECTS (terwijl de hogescholen vaak EC gebruiken), maar in wettelijke zin is dit verboden. Het gaat om studiepunten. Overigens wordt in Europa gesproken over 'ECTS credits'.

⁷ www.emmius.nl/master

⁸ www.aog.nl / sinds 1 januari 2022 AOG TSM Business School b.v.

twee keer zoveel zou zijn. Maar dit contact is gebruikt voor het oprichten van Emmius met de eerder genoemde RUG-faculteit 'Godgeleerdheid en godsdienstwetenschap'.

De instelling Emmius valt als zodanig weer onder de Freia-groep, samen met zeven andere organisaties⁹. Daarbij zit ook de AOG, om de dwarsverbanden zichtbaar te maken.

Raadpleging van allerlei openbare bronnen toont ten overvloede aan dat Emmius geen rechtspersoon voor hoger onderwijs is. Daarmee kan het geen aanbieder van een Master zijn. Bovendien betreft het een niet bestaande masteropleiding en is er sprake van een verwijzing naar een track van een Master van de RUG. Zoals als gemeld, kan een track niet zelfstandig in de communicatie worden gebruikt, nog even benadrukt in dit kader.

3.5 Verlening van de graad Master

De crux van dit alles dat degene die zich aanmeldt voor deze opleiding verwacht aan het eind van de rit de graad Master of Arts te mogen gebruiken, met MA achter de naam – zoals wordt beloofd in de advertentie (zie de annex). Maar wat als hij of zij verneemt dat Emmius geen universiteit is, en dat de naam van de graad 'niet bestaat' in formeel opzicht? Wie zal daarop worden aangesproken?

Of is het zo dat deze persoon in formele zin wordt ingeschreven, al dan niet via Emmius, bij de RUG? Gaat het dan om een student? Maar:

- de RUG heeft geen licentie voor deze Master, ook niet als track zoals die nu wordt gebruikt;
- er is geen mogelijkheid om de licentie door te schuiven;
- er is kennelijk geen formele deeltijdse licentie, nodig vanwege het kunnen spreiden van de 60 punten over twee jaren (formeel alleen mogelijk bij deeltijd).

Op de website van Emmius staat het volgende over de Master, het verkrijgen van de graad.

De master Werk en Zingeving is bestemd voor leiders en professionals, die zingeving aandacht willen geven in hun werk of als zingevingdeskundige een sleutelrol willen spelen in organisaties. De master, die leidt naar de titel Master of Arts (MA), is bedoeld voor werkenden en heeft dezelfde toelatingseisen als de reguliere master Werk en Zingeving die te volgen is via de faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap van de Rijksuniversiteit Groningen. De toelatingseisen zijn: wo-bachelordiploma in bijvoorbeeld religiewetenschappen, theologie, letteren, filosofie, bedrijfskunde of sociale wetenschappen, waaronder antropologie, (organisatie-)psychologie en sociologie. Over toelating vanuit een andere wo-bachelor of een hbo-bachelor besluit de toelatingscommissie. Het volgen van een (kort) premasterprogramma of het van tevoren bestuderen van een leeslijst kan een eis zijn.

Veel woorden maar ook vooral suggesties. De Master heeft hier geen toevoeging gekregen, alleen maar dat de opleiding bestemd is voor leiders en professionals. Er wordt evenwel gesteld dat het een gelijkwaardige opleiding is met de reguliere Master van de RUG.

Het gebruiken van de omstandigheid dat de toelatingseisen gelijk zijn en dat eventueel een premaster nodig is, suggereert dat er toch wel een inschrijving bij de RUG aan te pas moet komen.

Bij 'inschrijving' staat evenwel het volgende op de website van Emmius:

Inschrijven bij Emmius
Voor Master Werk en Zingeving voor professionals

Het formulier dat op de website staat hiervoor is derhalve van Emmius. En ook weer voor de Master met die toevoeging 'voor professionals'.¹⁰

Het vermoeden bestaat dus dat er toch op een of andere manier sprake moet zijn van een formele aanmelding bij de RUG, maar dat is door ons niet na te gaan. We laten dit aan de overheid over.

⁹ Zie: <https://freia.nl/#companies>.

¹⁰ Invullen van het digitale inschrijvingsformulier, tenminste, alleen maar het eerste deel ervan, levert een automatische herinnering op met de volgende tekst: 'Wat leuk dat je voornemens bent om je aan te melden voor *Master Werk en Zingeving voor professionals*. Wil je je aanmelding verder afronden, dan kan dat via onderstaande link: <https://freia.secure.force.com/emmiusinschrijving>'. Ook hier staat de naam van de Master vermeld met die toevoeging 'voor professionals'. Ook is te zien dat de inschrijving via Freia verloopt.

3.6 Wat losse opmerkingen nog

In aanvulling op de bovenstaande analyse van de casus nog een paar opmerkingen die in de beoordeling kunnen worden meegenomen.

- In de advertentie wordt gesproken over een 'academische opleiding'. Het begrip 'academisch' is niet wettelijk beschermd, want je kunt al opleidingen volgen bij een 'tennisacademie'. Maar in de context wordt duidelijk de suggestie gewekt dat het een wetenschappelijk traject is.
- Er wordt gesproken over het aanbieden van de Master op allerlei plekken in het land, zoals in Soesterberg. Voor private opleidingen is geen beoordeling van de doelmatigheid nodig. Als het standpunt van de RUG is dat het gaat om een product van de bekostigde universiteit zelf, een spin-off zeg maar, dan moet dit aspect toch nader worden bekeken.
- Er is, zoals gesteld, sprake van een achttal sterk uiteenlopende tracks binnen de formele Master van de RUG. Het zou goed zijn als de overheid zich zou uitspreken over deze situatie, met slechts een jaar voor alle tracks. Is het verschil wel waar te maken of zijn het eigenlijk meerdere afzonderlijke opleidingen die een eigen accreditatie nodig hebben?
- In het verlengde hiervan kan een vraagteken worden geplaatst bij de mededeling op de website van de RUG dat het aantal contacturen per week zes (6) bedraagt (15% of zelfs minder - als een contactuur 50 minuten is - van de studielast) en dat de rest zelfstudie betreft. Hoe hierbij het verschil kan worden gemaakt tussen de acht tracks, gelet op de namen ervan, is een zinvolle vraag, los van het bijzonder lage aantal contactmomenten.
- In de communicatie wordt gesteld dat Emmius 'gelieerd' is aan de RUG¹¹. In de wet- en regelgeving voor het hoger onderwijs is daarvan geen definitie terug te vinden. Er gaat evenwel een bepaalde suggestie van uit. Daarnaast blijkt uit de berichtgeving over de oprichting van Emmius dat de initiatieven bij de private instellingen lagen en niet bij de RUG. Het zou goed zijn als de overheid onderzoekt wat het 'gelieerd zijn' concreet inhoudt en wat dit betekent voor de RUG.
- Een klein punt is dat in de communicatie wordt gesproken over het afgeven van een diploma. Een formele opleiding levert evenwel een getuigschrift op.
- Het is niet verwonderlijk dat door Emmius ook nevenproducten in de markt worden gezet, zoals een leergang en master-classes. Die zijn meer marktgericht en vele malen goedkoper. Echter, bij raadpleging van de website staat bij de masterclasses vermeld: 'hbo, academisch'. Is daarmee Emmius ook een soort hogeschool geworden? Of is men aan een hogeschool 'gelieerd'?

4 Afronding

Een casus met allerlei rafelranden. Het goed en helder communiceren naar de doelgroepen toe staat nadrukkelijk in de belangstelling. Zeker nu er veel wordt gesproken over flexibilisering, maatwerk, privatisering en het gebruik van leeruitkomsten dient duidelijk te zijn wat de basis voor aanpassingen kan en moet zijn.

Hetgeen hierboven is aangekaart heeft nadrukkelijk hiermee van doen. Mensen die een opleiding willen gaan volgen, moeten vanaf de eerste pagina die ze raadplegen, helder op het netvlies hebben wat er op het spel staat, aan het eind. Wat is ermee te bereiken en wat is de status van een vorm van scholing? De overheid zorgt voor een systeem waarbij het gaat om de formele opleidingen, met een accreditatie. In ons land is er tevens voor gekozen om daarbij ook private instellingen toe te laten en deze zowel formele opleidingen als niet-formele kwalificaties aan te laten bieden.

Dat een van de consequenties daarvan is dat er diverse bekostigde instellingen zijn die zich in allerlei bochten wringen om een concurrent te worden van private aanbieders, is wat nu eenmaal dient te worden geaccepteerd. Het zou best kunnen zijn dat er een keer een regering komt die deze markt (wat nu een 'level playing field' wordt genoemd) opdeelt in formeel voor de bekostigde instellingen en niet-formeel voor de private aanbieders. Daarbij kunnen de bekostigde hogescholen en universiteiten simpelweg hun eenheden met een civiel effect vermarkten omdat er al door de overheid voor is betaald, maar zich dan wel daartoe beperkend. De private instellingen, geen hogescholen en universiteiten meer genoemd, kunnen verder alles oppikken. Dat er vervolgens samenwerkingsverbanden gaan ontstaan, is alleen maar meegenomen.

¹¹ Op de website van de RUG staat de volgende mededeling bij 'onderwijs voor professionals': 'De Emmius School voor Werk en Zingeving is een samenwerkingsverband tussen de faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap (RUG) en AOG TSM Business School.'

Deze casus laat zien waartoe het niet hebben van een goede strategie kan leiden. Het doorschuiven van opleidingen, met allerlei schakels en verbintenissen, leidt tot een situatie waarbij de burgers en de werkenden door de bomen het bos niet meer zien. Het gaat hier om een niet-bestaande masteropleiding die via allerlei schakels als een track van een bekostigde Master door een niet-formeel erkende instelling in paginagrote advertenties in de bekende kranten aan de man wordt getracht te brengen. Het is toch jammer dat in dit geval een universiteit, de RUG, hieraan een bijdrage levert, op een bepaalde manier, naast hetgeen in de afgelopen periode ook al via andere 'merken' op de markt is gebracht.

Laten we duidelijk zijn. Het gebruiken van formele opleidingen om te komen tot mooie 'spin-offs' kan zonder meer leiden tot zinvolle bijdragen aan het 'levenlang ontwikkelen'. Dat Emmius ook vraagt of het STAP-budget moet worden aangevraagd door de a.s. cursist (student?), is ook nog wel te begrijpen. Maar overheid, neem het initiatief a.u.b. om krachtig een beleid neer te zetten, voordat de grijze gebieden rond 'helderheid en privatisering' te veel oppervlakte innemen.

Annex

Deel van de advertenties van 28 mei en 4 juni 2022 – De Volkskrant

Maak werk van zingeving. Ga voorop in de beweging naar betekenisvol werk.

De wereld verandert en organisaties moeten daarin mee. Winst en efficiency blijven belangrijk, maar de focus verschuift naar maatschappelijke verantwoordelijkheid. Betrokkenheid van medewerkers en aandacht voor welzijn, integriteit en diversiteit zijn niet langer soft thema's, maar leiden juist tot concurrentievoordeel.

Het fundament onder deze beweging is 'zingeving in werk'. Dat vraagt om professionals en leiders met een fundamenteel andere blik. Mensen die de skills hebben om individuen en teams te begeleiden bij lastige vragen, die gesprekspartner en adviseur zijn op het gebied van ethisch handelen en betekenisvol werk voor iedereen. Professionals en leiders die klaar willen zijn voor de toekomst, maken werk van zingeving.

Master Werk en Zingeving voor professionals (MA)
 Unieke deeltijdopleiding tot zingevingdeskundige

Deelnemers aan de master Werk en Zingeving leren de waarde van zingeving. Voor henzelf, de organisatie waarvoor zij werkzaam zijn en de werknemers die zij begeleiden of aan wie zij sturing geven. Zij ontwikkelen het vermogen om voorop te lopen in de beweging die leidt tot een beter werkklimaat in de organisatie en medewerkers te begeleiden bij zingevingvragen.

Betekenisvol leren
 is ontwikkelt programma's met wie je stof tot nadenken, en vaardigheden bieden. Het wat het van organisaties vraagt om een zinvolle omgeving te creëren, wat van leiders vraagt om het rek over zin te (gaan) voeren elke bronnen voor zingeving.

Unieke academische programma's
 grammas richt Emmius, op voor werk en zingeving, op professionals, en leiders aandacht voor zingeving als deel van hun werk. Zij zijn zorg van betekenis voor hun grevers of opdrachtgevers duurzame inzetbaarheid te ven en mens en organisatie te laten floreren.

Maak werk van zingeving. Ga voorop in de beweging naar betekenisvol werk.

Maakt, de dagen erna verheugen de blanchen die ze al hadden: enorme men, soms zelfs koorts. Het is een van de meest voorkomende symptomen bij patiënten met het postcovidsyndroom, zo bleek uit onderzoek van een team van onderzoekers van de Universiteit van Amsterdam. Het is een nieuw syndroom dat voortvloeit uit de coronacrisis. Het is wetenschappelijk gezien een raadselachtig fenomeen. zegt Wüst die aan de Amsterdamse Universiteit is gespecialiseerd in sportwetenschappen en inspanningsfysiologie. De beweging is bij ziekte immers een uitkerend medicijn. Daarom zette hij samen met infectieziektexpert Michèle van Vugt, hoogleraar in Amsterdam UMC, een onderzoek onder patiënten met het postcovidsyndroom. Voor en na de fietst wordt bij hen bloed afgenomen en een strikte spijswetel weggehaald. Het vermoeden bestaat dat er na de corona-infectie iets mis is gegaan in de mitochondriën, de energiefabriekjes van hun cellen. Er moet iets in het lichaam te vinden zijn waardoor het zo slecht met ze gaat', zegt Wüst. Maar nu, een jaar na aanvang, dringt het onderzoek te worden stop gezet. Oorzaak: gebrek aan geld. Verder, in hetzelfde ziekenhuis, kampt immunoloog Jeroen den Dunnen met hetzelfde probleem. Hij ontwikkelde met mede-onderzoekers uit vier laboratoria een muismodel waarmee het moedelijk snel kan worden uitgezocht welke bestaande medicijnen effectueel zijn tegen het postcovidsyndroom. Een vondst die van groot belang kan zijn in de zoektocht naar een remedie. Maar de financiering ontbreekt om het onderzoek verder te brengen. Den Dunnen: 'Dat verbaast me enorm. Er waren miljoenen beschikbaar voor onderzoek naar corona-vaccins, maar voor de laatste

Unieke deeltijdopleiding tot zingevingdeskundige

Deelnemers aan de master Werk en Zingeving leren de waarde van zingeving. Voor henzelf, de organisatie waarvoor zij werkzaam zijn en de werknemers die zij begeleiden of aan wie zij sturing geven. Zij ontwikkelen het vermogen om voorop te lopen in de beweging die leidt tot een beter werkklimaat in de organisatie en medewerkers te begeleiden bij zingevingvragen.

Resultaat na de opleiding

- Heb je inzicht in verschillende perspectieven op werk en zingeving
- Kun je individuele medewerkers en teams begeleiden bij (complexe) zingevingsvraagstukken
- Ben je gesprekspartner en adviseur voor bestuur en directie
- Ontvang je het masterdiploma en mag je de titel MA (Master of Arts) voeren

Voor wie

De master Werk en Zingeving is bedoeld voor professionals en leiders die vanuit hun rol en verantwoordelijkheid een brede academische blik willen ontwikkelen op zingevingsvraagstukken van individuele medewerkers, teams en organisaties.